

A Magyar Köztársaság Nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Szabó Tibor ügyvéd (7400 Kaposvár, Ezredév u. 1.) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek a Galiger Ügyvédi Iroda (7100 Szekszárd, Tinódi u. 5., ügyintéző: dr. Galinger Lajos ügyvéd) által képviselt **I.rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) I. r. és a **II. rendű alperes neve** (II. rendű alperes címe) II. r. alperes ellen üzletrész adásvételi szerződés létrejöttének megállapítása iránti perében a Tolna Megyei Bíróság 17.G.40.032/2006/18. számú ítélete ellen a felperes 18. sorszám alatt benyújtott fellebbezése és az alperesek Gf.IV.30.154/2007/3. sorszám alatt benyújtott csatlakozó fellebbezése folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, a felperes által fizetendő elsőfokú perköltség összegét 1.140.000 (egymilliőegyszáznegyvenezer) forintra felemeli.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. r. alperesnek 575.100 (ötszázhetvenötezer-egyszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A felperes és a C. I. Rt. a II. r. alperes tagja volt. A C. I. Rt.-t átalakulás miatt a cégbíróság 2005. november 8. napjával a cégnyilvántartásból törölte, jogutóda a II. r. alperes üzletrésze vonatkozásában az I. r. alperes lett.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I. r. alperes jogelődjétől a C. I. Rt.-től a II. r. alperes 25.000.000 forint törzsbetétnek megfelelő üzletrészt 2004. december 21-én elővásárlási jogának gyakorlásával megszerezte, és kérte, hogy a bíróság az alperest kötelezze a változásbejegyzési kérelem benyújtására.

Előadta, hogy a C. I. Rt. törvényes képviselője Dr. R. A. 2004. decemberében arról tájékoztatta a felperest, hogy a C. I. Rt. a II. r. alperes üzletrészét meg kívánja osztani, és abból 25.000.000 forint törzsbetétnak megfelelő üzletrészt ezen a vételáron értékesíteni kíván dr. R. A.-nak. A keresetlevélben a felperes arra hivatkozott, hogy a 2004. december 21. napjára keltezett okiratnak a C. I. Rt.-hez történt megküldésével elővásárlási jogát gyakorolta, így közte és a C. Rt. közt létrejött a II. r. alperes 51.750.000 forint névértékű üzletrészének megosztásával kialakított 25.000.000 forint névértékű üzletrész átruházására vonatkozó szerződés.

Az I. r. alperes a kereset elutasítását kérte. Egyrészt arra hivatkozott, hogy a felperes nem igazolta, hogy az átruházási szándék bejelentésétől számított 15 napos határidőn belül nyilatkozott az elővásárlási jog gyakorlásáról, másrészt arra, hogy az üzletrész megszerzésének feltétele az üzletrész Gt. 140. § (1) bekezdése szerinti felosztása lett volna. A II. r. alperes taggyűlése az üzletrész felosztásához hozzájáruló döntést nem hozott.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. r. alperesnek 400.000 forint perköltséget. Rámutatott arra, hogy a Gt. 9. § (2) bekezdés értelmében a Gt. 134. § (3) bekezdésében és 136. §-ában meghatározott eltérésekkel a Ptk. 373. §-ában leírtak szerint kell értékelni az üzletrész átruházással kapcsolatos elővásárlási jogot. Az elővásárlási jog gyakorlásának feltétele, hogy a tag az üzletrészét értékesíteni kívánja. Az elővásárlási jog gyakorlásához három résztvevő szükséges: az eladó, a vételi ajánlatot tevő vevő és az elővásárlási jog jogosultja. A Gt. 134. § (3) bekezdése szerint elegendő csupán az üzletrész átruházási szándék bejelentése, nem szükséges a vételi ajánlat előzetes és részletes közlése az elővásárlási jog jogosultjával.

A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként nem volt megállapítható, hogy a C. I. Rt. üzletrész átruházási szándékkal kialakult, és annak bejelentése történt meg a 2004. december 2-án továbbított okirat tervezetekkel.

Az üzletrész felosztását a Gt. 140. § (1) bekezdése az átruházás esetén lehetővé teszi, de kizárólag a társaság hozzájárulásával. A hozzájárulás a taggyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik (Gt. 150. § (2) bekezdés d) pont.). A perbeli üzletrész felosztásáról a II. r. alperes taggyűlése nem határozott, a taggyűlés összehívására sem merült fel adat.

Az elsőfokú bíróság a keresetet azért is megalapozatlannak találta, mert a felperesnek a Gt. 134. § (3) bekezdése szerinti határidőben kellett volna nyilatkozatát megtennie. A C. I. Rt. képviselője az üzletrész eladására vonatkozó e-mailt 2004. december 2-án küldte el. A felperes 2004. december 21. napjára keltezett, a C. I. Rt.-hez nem igazolt időpontban érkezett nyilatkozatát határidőn kívül tette meg.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezést jelentett be. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, és a keresetnek adjon helyt. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen vont le azt a ténybeli következtetést, hogy az I. r. alperes jogelődjének nem alakult ki üzletrész átruházási szándéka, illetőleg ez a szándék nem állapítható meg. Dr. R. A. vezérigazgatóként az általa képviselt gazdasági társaság nevében a vételi ajánlatot a felperessel közölte.

A felperes véleménye szerint téves az elsőfokú bíróságnak az üzletrész felosztásával kapcsolatos álláspontja is, amely szerint az elővásárlási jog gyakorlásához illetőleg az üzletrész megszerzéséhez szükség lett volna az üzletrész felosztására, illetőleg az azt jóváhagyó taggyűlési határozatra is. Ennek alátámasztására a BH.374/2004. szám alatt közzétett döntésre hivatkozott.

Az I. r. alperes az ítélet ellen csatlakozó fellebbezést jelentett be. Kérte, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben változtassa meg, és a felperes által fizetendő perköltség összegét 1.140.000 forintban állapítsa meg. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az ügyvédi munkadíj összegét alacsonyan állapította meg, a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdése b) pontja alapján a számítható ügyvédi munkadíj összege a 25.000.000 forintos pertágyértékre figyelemmel 950.000 forint, amit a 4/A. § szerint 20 % általános forgalmi adóval kell megnövelni. Az elsőfokú bíróság nem indokolta meg azt, hogy a fentiekben meghatározott munkadíjat miért mérsékelte.

Az I. r. alperes a per főtárgyát illetően az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nem megalapozott, a csatlakozó fellebbezés megalapozott.

Az elsőfokú bíróság helyesen a bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg a tényállást, és a helyesen megállapított tényállásból érdemben helyes jogi következtetést vont le, amikor a keresetet elutasította. A döntés jogi indokaival azonban a másodfokú bíróság csak a következő módosításokkal ért egyet:

Nem osztja a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy nem volt megállapítható az I. r. alperes jogelődje üzletrész átruházási szándékának kialakulása, és azzal sem, hogy az üzletrész átruházása esetén elegendő az átruházási szándék bejelentése, és nem szükséges a részletes vételi ajánlatot az elővásárlási jog jogosultjának tudomására hozni. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperessel 2004. december 2-án közölt iratok az eladó egyértelműen kialakult üzletrész átruházási szándékát tartalmazzák, függetlenül attól, hogy a vezérigazgatónak ebben a körben volt-e képviseleti joga vagy sem.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elővásárlási jog tartalmát illetően nem lehet különbséget tenni a Gt.-ben illetve a Ptk-ban szabályozott elővásárlási jog között. A jogintézmény célja ugyanis az, hogy az elővásárlásra jogosult a vételi

ajánlat teljes terjedelmének és tartalmának ismeretében tehessen felelős jognyilatkozatot. Ez különösen igaz az üzletrész esetében, hiszen a korlátolt felelősségű társaság személyes jellegéből fakadó egyik leglényegesebb rendelkezés a tagokat és a társaságot megillető elővásárlási jog. E jog teszi lehetővé annak elkerülését, hogy a társaságba olyan személyek kerüljenek, akik a társaság többi tagja számára nem kívánatosak. Nem elegendő tehát az elidegenítési szándék és a vételár megjelölése, hanem azt is közölni kell, hogy a tag kinek kívánja az üzletrészét elidegeníteni. A perbeli esetben nemcsak az átruházási szándék, hanem a vételi ajánlat teljes terjedelemben való közlése is megtörtént, ezért jogvita eldöntésénél ennek a kérdésnek nem volt jelentősége.

Annak a kérdésnek, hogy a kialakult átruházási szándék, illetve az ajánlat közlése az eladó képviselője részéről vagy álképviselője részéről történt-e, és az utóbbi esetben az álképviselő eljárását a részvénytársaság utólag jóváhagyta-e vagy sem, azért nincs jelentősége, mert az álképviselő eljárásának az eladó jogelődje részéről való jóváhagyása megállapíthatósága esetén sem jöhetett létre az adásvételi szerződés. A Gt. 134. § (3) bekezdése szerint ugyanis, ha a tag az átruházási szándék bejelentésétől számított 15 napon belül nem nyilatkozik, úgy kell tekinteni, hogy az elővásárlási jogával nem kívánt élni. Az irányadó tényállás szerint a felperes a másik tag átruházási szándékáról 2004. december 2-án tudomást szerzett, (Ptk.214. §(1) bekezdés) és arra 15 napon belül nem nyilatkozott, úgy kell tekinteni tehát, hogy az elővásárlási jogával nem kívánt élni. Ezért a határidőn túl, 2004. december 21-én kelt az eladónak postai úton megküldött nyilatkozata alapján az üzletrész adásvételi szerződés nem jött létre.

A felperessel közölt átruházási szándék az üzletrész felosztásával kialakuló önálló üzletrészre vonatkozott, erre vonatkozott a felperes nyilatkozata is. Tekintettel azonban arra, hogy a Gt. 140. § (1) bekezdése szerint az üzletrész felosztásához a taggyűlés hozzájárulása szükséges, ilyen taggyűlési határozat az ajánlat közlésekor nem volt, úgy kell értékelni, hogy a felek a szerződés hatályának beálltát bizonytalan jövőbeli feltételtől tették függővé. Ez a feltétel az volt, hogy a taggyűlés az üzletrész megosztásához hozzájárul. Ilyen határozat ezt követően sem született, ezért megállapítható, hogy az üzletrész átruházási szerződés a felperes és az I. r. alperes jogelődje között az elővásárlási jog határidőben történt gyakorlása esetén sem vált volna hatályossá.

Alaptalanul hivatkozott a felperes a Legfelsőbb Bíróság 374/2004. szám alatt közzétett eseti döntésére. Ebben a döntésben a tényállás szerint a tag átruházási szándéka üzletrészének felosztása nélkül, az üzletrész meghatározott hányadára vonatkozott, a perbeli esetben az átruházási szándék az üzletrész felosztásával létrejövő önálló üzletrészre állt fenn. Sem az eladó, sem a vevő nem kívánta a közös tulajdon keletkezését, az üzletrész meghatározott hányadára a felek akaratának hiányában sem jöhetett létre az adásvételi szerződés.

A 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (1) bekezdése szerint, ha a fél és az ügyvéd között nincs az ügy ellátására vonatkozó díjmegállapodás, vagy ha a fél ezt kéri, a

bíróság a képviselet ellátásával felmerült munkadíj összegét a (2)-(6) bekezdésben foglaltak figyelembe vételével állapítja meg. A (6) bekezdés szerint a munkadíj megállapítása során a munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. A munkadíj eltérő összegben történő megállapítását a bíróság indokolni köteles.

Az I. r. alperes csatlakozó fellebbezésében helyesen hivatkozott arra, hogy az IM rendelet alapján megállapítható munkadíj 950.000 forint + ÁFA. Az elsőfokú bíróság nem indokolta meg, hogy miért mérsékelte a rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja szerint megállapítható munkadíjat. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a rendelet alapján megállapítható munkadíj a végzett ügyvédi tevékenységhez képest nem nyilvánvalóan eltúlzott, nincs olyan körülmény, amely a mérséklést indokolja.

A fenti indokokra tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján, és az eredménytelenül fellebbező felperest kötelezte a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja és (5) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíj megfizetésére.

P é c s, 2007. október 24.

Dr. Veszeley Józsefné s.k. a tanács elnöke, Dr. Zóka Ferenc s.k. előadó bíró, Dr. Kovács Ildikó s.k. bíró